

EUROPEISKA CENTRALBANKENS BESLUT

av den 19 april 2013

om valörer, tekniska specifikationer, reproducering, inlösen och indragning avseende eurosedlar

(omarbetning)

(ECB/2013/10)

(2013/211/EU)

ECB-RÅDET HAR ANTAGIT DETTA BESLUT

akta de olika visuella och tekniska krav som framfördes av europeiska sammanslutningar av professionella sedel-användare.

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-sätt, särskilt artikel 128.1,

- (4) ECB har som EMI:s efterträdare övertagit upphovsrätten till mönstren för eurosedlarna från EMI. ECB och de nationella centralbankerna som företrädare för ECB får göra gällande denna upphovsrätt i fråga om reproduktioner som utgivits eller spritts och som innebär intrång i upphovsrätten, exempelvis reproduktioner som kan ha en negativ inverkan på förtroendet för eurosedlarna.

med beaktande av artikel 16 i stadgan för Europeiska central-bankssystemet och Europeiska centralbanken, och

av följande skäl:

(1) Beslut ECB/2003/4 av den 20 mars 2003 om valörer, tekniska specifikationer, reproducering, inlösen och indragning avseende eurosedlar⁽¹⁾ behöver utökas för att omfatta framtida serier av eurosedlar. För att uppnå detta bör ett flertal tekniska ändringar av beslut ECB/2003/4 göras. Mot bakgrund av erfarenheterna av att tillämpa och tolka beslut ECB/2003/4 är det också nödvändigt att ytterligare klargöra och förbättra vissa regler och för-faranden. För att integrera ovannämnda ändringar bör därför beslut ECB/2003/4 omarbetas så att det blir tyd-ligare och översiktligare.

- (5) ECB och de nationella centralbankerna kommer emel-lanåt att införa en ny serie eurosedlar med förbättrade säkerhetsdetaljer för att dra nytta av de framsteg som gjorts inom sedel-teknik sedan den första serien infördes.

(2) Enligt artikel 128.1 i fördraget och artikel 16 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska cen-tralbanken har Europeiska centralbanken ensamrätt att tillåta utgivning av eurosedlar inom unionen. Där anges även att ECB och de nationella centralbankerna i de med-lemsstater som har euron som valuta (nedan kallade *de nationella centralbankerna*) får ge ut sådana sedlar. Enligt artikel 10 i rådets förordning (EG) nr 974/98 av den 3 maj 1998 om införande av euron⁽²⁾ ska ECB och de nationella centralbankerna sätta eurosedlar i omlopp.

- (6) Eftersom ECB och de nationella centralbankerna har rätt att ge ut eurosedlar inom unionen har de även behöri-g het att vidta alla nödvändiga rättsliga åtgärder för att skydda eurosedlarnas ställning som betalningsmedel. ECB bör vidta åtgärder för att upprätta en lägsta skydds-nivå i alla medlemsstater som har euron som valuta, så att allmänheten kan skilja mellan reproduktioner och äkta eurosedlar som ges ut av ECB och de nationella centralbankerna och som inte är falska sedlar enligt arti-kel 2 a i rådets förordning (EG) nr 1338/2001 av den 28 juni 2001 om fastställande av nödvändiga åtgärder för skydd av euron mot förfalskning⁽³⁾ (nedan kallade *äkta eurosedlar*). Det är därför nödvändigt att gemensamt reglera i vilka fall reproducering av eurosedlar ska tillåtas.

(3) Europeiska monetära institutet (EMI) förberedde fram-ställningen och utgivningen av eurosedlar. Särskilt vad gäller utformningen av sedlarna underlättade EMI för an-vändarna att känna igen och acceptera de nya eurosed-larnas valörer och tekniska specifikationer genom att be-

- (7) Detta beslut ska inte påverka tillämpningen av straffrätts-liga bestämmelser, särskilt när det gäller penningförfalsk-ning.

- (8) Reproduktioner av eurosedlar i elektronisk form bör en-dast anses lagenliga om framställaren använder lämpliga tekniska medel som förhindrar utskriften i de fall allmän-heten riskerar att förväxla reproduktionerna med äkta eurosedlar.

(¹) EUT L 78, 25.3.2003, s. 16.

(²) EGT L 139, 11.5.1998, s. 1.

(³) EGT L 181, 4.7.2001, s. 6.

- (9) Behörigheten att vidta åtgärder för att skydda de äkta eurosedlarnas ställning som betalningsmedel innefattar även behörighet att införa gemensamma regler, enligt vilka de nationella centralbankerna löser in skadade äkta eurosedlar. I dessa regler anges vissa kategorier av eurosedlar som de nationella centralbankerna bör hålla kvar när de ges in för inlösen.
- (10) För inlösen krävs att den del av en ursprunglig eurosedel som ges in ska ha en viss minsta storlek. För att undvika förvanskning av måtten, exempelvis om eurosedeln skadats genom krympning, ska storleken anges i procent av ytan på den ursprungliga eurosedeln, innan den skadades.
- (11) Enligt förordning (EG) nr 1338/2001 ska kreditinstitut och, inom ramen för sin betalningsverksamhet, andra leverantörer av betalningstjänster, samt eventuella övriga inrättningar som hanterar sedlar och mynt och distribuerar dem till allmänheten, se till att eurosedlar och euro-mynt som de har mottagit och som de avser att åter sätta i omlopp äkthetskontrolleras och att förfalskningar upptäcks.
- (12) Med tanke på att äkta eurosedlar kan komma att skadas genom stöldskyddsutrustning i samband med brott eller försök till brott, bör det i så fall säkerställas att sedlar endast kan lösas in av den som har utsatts för ett sådant brott eller försök till brott.
- (13) För att förmå alla inrättningar och ekonomiska aktörer som avses i artikel 6.1 i förordning (EG) nr 1338/2001 att använda stöldskyddsutrustning på rätt sätt är det lämpligt att de som handhar sedlar får betala en avgift till de nationella centralbankerna när de begär inlösen hos de nationella centralbankerna av eurosedlar som skadats genom stöldskyddsutrustning. Avgiften ska kompensera för analyskostnader i samband med inlösen av de äkta eurosedlarna.
- (14) Någon avgift bör inte tas ut om sedlarna skadats i samband med rån eller stöld eller försök till rån eller stöld. För att undvika obetydliga avgiftsbelopp bör avgift endast tas ut om ett visst, minsta antal skadade äkta eurosedlar ges in för inlösen.
- (15) Stora partier av äkta eurosedlar som skadats genom aktivering av stöldskyddsutrustning bör, om de nationella centralbankernas begär detta, ges in för inlösen i satser om ett visst, minsta antal eurosedlar.
- (16) För att stödja de strävanden som görs för att höja kontantcykelns säkerhet samt undvika att användningen av stöldskyddsutrustning bestraffas bör de inrättningar och ekonomiska aktörer enligt artikel 6.1 i förordning (EG) nr 1338/2001 som för inlösen ger in äkta eurosedlar som har kommit till skada genom stöldskyddsutrustning krediteras samma dag som dessa sedlar tas emot, på samma sätt som gäller för vanliga kontantsättningar.
- (17) I syfte att stödja Europeiska unionens arbete för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism är det lämpligt att Eurosystemet specificerar hur inlämnares ansökningar om inlösen av skadade äkta eurosedlar med ett värde på minst 7 500 euro ska hanteras. Dessa regler ska inte påverka strängare identifierings- och rapporteringskrav som medlemsstaterna har antagit för att införliva Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/60/EG av den 26 oktober 2005 om åtgärder för att förhindra att det finansiella systemet används för penningtvätt och finansiering av terrorism⁽¹⁾.
- (18) ECB:s ensamrätt att tillåta utgivning av eurosedlar inom unionen innefattar behörighet att dra in eurosedlar och att införa gemensamma regler för hur ECB och de nationella centralbankerna ska genomföra dessa indragningar.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Valörer och tekniska specifikationer

1. Eurosedlarna ska omfatta sju valörer av eurosedlar mellan 5 euro och 500 euro på temat "epoker och stilar i Europa", med följande grundläggande tekniska specifikationer:

Valör (EUR)	Mått (första serien)	Mått (andra serien)	Dominerande färg	Motiv
5	120 × 62 mm	120 × 62 mm	Grå	Klassisk arkitektur
10	127 × 67 mm	127 × 67 mm	Röd	Romansk arkitektur
20	133 × 72 mm	133 × 72 mm	Blå	Gotisk arkitektur
50	140 × 77 mm	140 × 77 mm	Orange	Renässansarkitektur

⁽¹⁾ EUT L 309, 25.11.2005, s. 15.

Valör (EUR)	Mått (första serien)	Mått (andra serien)	Dominerande färg	Motiv
100	147 × 82 mm	Ännu ej beslutat	Grön	Barock och rokokostil
200	153 × 82 mm	Ännu ej beslutat	Gulbrun	Järn- och glasarkitektur
500	160 × 82 mm	Ännu ej beslutat	Purpurrod	Modern 1900-talsarkitektur

2. De sju olika valörerna av eurosedlarna ska ha avbildningar av portar och fönster på framsidan (recto) och broar på baksidan (verso). De sju valörerna ska vara typiska för de olika perioder i den europeiska konsthistorien som nämns ovan. På sedlarna ska dessutom finnas:

- Symbolen för Europeiska unionen.
- Valutans namn skrivet med romerska och grekiska bokstäver samt, för den andra serien eurosedlar, valutans namn skrivet med kyrilliska bokstäver.
- ECB:s initialer i Europeiska unionens officiella språkvarianter. För den första serien eurosedlar ska ECB:s initialer begränsas till följande fem officiella språkvarianter: BCE, ECB, EZB, EKT och EKP samt för den andra serien eurosedlar ska ECB:s initialer begränsas till följande nio officiella språkvarianter: BCE, ECB, ЕЦБ, EZB, EKP, EKT, EKB, БСЕ och EBC.
- Symbolen © som anger att ECB innehar upphovsrätten.
- ECB-ordförandens underskrift.

Artikel 2

Regler för reproducering av eurosedlar

1. Med *reproduktioner* avses alla fysiska och icke fysiska bilder som hämtar material från hela eurosedlar eller delar därav, enligt specifikationerna i artikel 1, eller från delar av sedlarnas enskilda mönsterelement, såsom färger, mått, bokstäver eller symboler, och som kan likna eller erinra om en äkta eurosedel, oberoende av

- bildens storlek,
- de material eller tekniker som använts för att framställa den,
- om mönsterelement på eurosedlarna, exempelvis bokstäver eller symboler, har ändrats eller tillagts.

2. Reproduktioner som allmänheten kan förväxla med äkta eurosedlar ska anses vara icke lagenliga.

3. Reproduktioner som uppfyller följande krav ska anses lagenliga, eftersom det inte föreligger någon risk för att allmänheten kan förväxla dem med äkta eurosedlar:

- Reproduktioner som återger endast ena sidan av en eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1, under förutsättning att reproduktionens mått uppgår till 125 % eller mer av såväl längden som bredden eller till 75 % eller mindre av såväl längden som bredden på respektive eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1.
- Reproduktioner som återger båda sidorna av en eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1, under förutsättning att reproduktionens mått uppgår till 200 % eller mer av såväl längden som bredden eller 50 % eller mindre av såväl längden som bredden på respektive eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1.
- Reproduktioner som återger enskilda mönsterelement på en eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1, under förutsättning att dessa mönsterelement inte avbildas mot en sedelliknande bakgrund.
- Reproduktioner som återger endast en del av antingen framsidan eller baksidan av en eurosedel, under förutsättning att denna del är mindre än en tredjedel av eurosedelns ursprungliga framsida eller baksida, enligt specifikationerna i artikel 1.
- Reproduktioner som görs av material som är helt olikt papper, och som ser påtagligt annorlunda ut än det material som används för sedlar.
- Icke fysiska reproduktioner som görs tillgängliga elektroniskt på webbplatser, på trådbunden eller trådlös väg eller på annat sätt, och till vilka allmänheten har tillgång från en plats och vid en tidpunkt som de själva väljer, under förutsättning att
 - ordet SPECIMEN (prov) är inlagt diagonalt över reproduktionen i Arial eller ett typsnitt jämförbart med Arial, och
 - upplösningen på den elektroniska reproduktionen i 100 % storlek inte överstiger 72 dpi.

4. När det gäller reproduktioner enligt punkt 3 f

— ska längden på ordet SPECIMEN vara minst 75 % av längden på reproduktionen,

— höjden på ordet SPECIMEN vara minst 15 % av bredden på reproduktionen, och

— ordet SPECIMEN vara utfört i ogenomskinlig (opak) färg som kontrasterar med den dominerande färgen på respektive eurosedel, enligt specifikationerna i artikel 1.

5. Efter skriftlig ansökan ska ECB och de nationella centralbankerna intyga att även reproduktioner som inte uppfyller kraven i punkt 3 är lagenliga, för såvitt allmänheten inte kan förväxla dem med äkta eurosedlar enligt specifikationerna i artikel 1. Om en reproduktion framställs inom endast en medlemsstat som har euron som valuta, ska ansökan enligt ovan göras hos den nationella centralbanken i den medlemsstaten. I övriga fall ska ansökan göras hos ECB.

6. Reglerna för reproducering av eurosedlar gäller även i förhållande till eurosedlar som i enlighet med det här beslutet dragits in eller upphört att vara lagliga betalningsmedel.

Artikel 3

Inlösen av skadade äkta eurosedlar

1. De nationella centralbankerna ska, på begäran i enlighet med villkoren i punkt 2 och i enlighet med det relevanta beslut av ECB-rådet som avses i artikel 6, lösa in skadade äkta eurosedlar om

a) mer än 50 % av eurosedeln ges in, eller

b) 50 % eller mindre av eurosedeln ges in och inlämnaren kan visa att återstoden av sedeln har förstörts.

2. Utöver vad som anges i punkt 1 gäller följande för inlösen av skadade äkta eurosedlar:

a) Om det finns tvivel avseende inlämnarens rätt till eurosedlarna, ska inlämnaren identifiera sig samt visa att inlämnaren är ägare eller på annat sätt godkänd inlämnare.

b) Om det finns tvivel avseende eurosedlarnas äkthet, ska inlämnaren identifiera sig.

c) När färgfläckade, förorenade eller infärgade äkta eurosedlar ges in, ska inlämnaren ge en skriftlig förklaring avseende typen av färg, förorening eller infärgning.

d) När äkta eurosedlar skadats genom stöldskyddsutrustning, ska inlämnaren ge en skriftlig förklaring om orsaken till neutraliseringen.

e) När äkta eurosedlar skadats genom stöldskyddsutrustning i samband med rån, stöld eller annat brott eller försök till detta, ska sedlarna endast lösas in på begäran av den ägare eller på annat sätt godkända inlämnare som har utsatts för det brott eller det försök till brott som ledde till att sedlarna skadades.

f) När äkta eurosedlar skadats genom stöldskyddsutrustning och ges in av de inrättningar och ekonomiska aktörer som avses i artikel 6.1 i förordning (EG) nr 1338/2001, ska dessa inrättningar och ekonomiska aktörer ge en skriftlig förklaring om orsaken till neutraliseringen, referens och kännetecknen för stöldskyddsutrustningen, uppgifter om den part som gav in de skadade sedlarna samt vilken dag detta skedde.

g) Om stora mängder av äkta eurosedlar skadats genom aktivering av stöldskyddsutrustning, ska de, i den mån detta är möjligt och krävs av de nationella centralbankerna, ges in i satser om 100 eurosedlar, när det antal eurosedlar som ges in är tillräckligt för att bilda sådana satser.

h) När inrättningar och ekonomiska aktörer som avses i artikel 6.1 i förordning (EG) nr 1338/2001 inom en eller flera transaktioner ger in skadade äkta eurosedlar för inlösen till ett värde av minst 7 500 EUR, ska de inkomma med dokumentation om sedlarnas ursprung samt identifiera kunden eller i förekommande fall den verkliga förmånstagaren i enlighet med definitionen i direktiv 2005/60/EG. Denna skyldighet ska även gälla när det råder tvivel om huruvida tröskelvärdet på 7 500 euro har uppnåtts. Reglerna i denna punkt ska inte påverka strängare identifierings- och rapporteringskrav som medlemsstaterna har antagit för att införliva direktiv 2005/60/EG.

3. Trots vad som sägs ovan ska

a) de nationella centralbankerna vägra att lösa in eurosedlar som de vet eller har tillräckliga skäl att anta har skadats avsiktligt, samt hålla kvar eurosedlarna så att dessa inte åter sätts i omlopp eller ges in för inlösen i en annan nationell centralbank; de nationella centralbankerna ska emellertid lösa in de skadade äkta eurosedlarna om de vet eller har tillräckliga skäl att anta att inlämnarna är i god tro, eller om inlämnarna kan visa att de är i god tro; eurosedlar som endast skadats i mindre utsträckning, exempelvis genom att anteckningar, siffror eller korta fraser anbringats på dem, ska i princip inte anses utgöra avsiktligt skadade eurosedlar,

- b) de nationella centralbankerna vägra att lösa in, och mot kvitto hålla kvar, skadade äkta eurosedlar som bevis, om de vet, eller har tillräckliga skäl att anta, att ett brott har begåtts, samt ge in dem till de behöriga myndigheterna så att utredning kan inledas eller sedlarna kan användas som underlag i en pågående brottsutredning; såvida inte de behöriga myndigheterna beslutar annat, ska de äkta eurosedlarna vid utredningens slut kunna lösas in enligt villkoren i punkterna 1 och 2,
- c) de nationella centralbankerna lösa in skadade äkta eurosedlar, om de vet, eller har tillräckliga skäl att anta, att dessa eurosedlar är förorenade på ett sådant sätt att de utgör en hälso- och säkerhetsrisk, förutsatt att inlämnaren kan inkomma med en hälso- och säkerhetsbedömning från de berörda myndigheterna.

Artikel 4

Avgift för inlösen av äkta eurosedlar som skadats genom stöldskyddsutrustning

1. De nationella centralbankerna ska ta ut en avgift av de inrättningar och ekonomiska aktörer som avses i artikel 6.1 i förordning (EG) nr 1338/2001 när dessa, i enlighet med artikel 3, begär att de nationella centralbankerna ska lösa in äkta eurosedlar som skadats genom stöldskyddsutrustning.
2. Avgiften ska vara 10 cent för varje skadad eurosedel.
3. Avgift ska endast tas ut om 100 eller fler skadade eurosedlar löses in. Avgift ska tas ut för samtliga inlösta eurosedlar.
4. Avgift ska inte tas ut om eurosedlar skadats i samband med rån, stöld eller annat brott eller försök till rån, stöld eller annat brott.

Artikel 5

Kreditering av värdet för äkta eurosedlar som har kommit till skada genom stöldskyddsutrustning och ges in för inlösen

1. De inrättningar och ekonomiska aktörer som avses i artikel 6.1 i förordning (EG) nr 1338/2001 och som innehar ett konto vid den berörda nationella centralbanken ska av de nationella centralbankerna krediteras till värdet av de äkta eurosedlar som har kommit till skada genom stöldskyddsutrustning samma dag som dessa sedlar tas emot, förutsatt att
- a) eurosedlarna inte har skadats i samband med rån, stöld eller annat brott,
- b) den nationella centralbanken omedelbart kan kontrollera att det begärda beloppet åtminstone på ett ungefär motsvarar värdet på de sedlar som ges in, och

- c) all annan information som krävs av den nationella centralbanken lämnas.

2. Om det efter behandlingen visar sig vara en differens mellan värdet av de skadade äkta eurosedlar som gavs in för inlösen och det belopp som krediterades före behandlingen, ska denna differens debiteras eller krediteras den inrättning eller ekonomiska aktör som gav in sedlarna.

3. De avgifter som nämndes i artikel 4 ska beräknas på grundval av det faktiska antal äkta eurosedlar som kommit till skada och som behandlas av den nationella centralbanken.

Artikel 6

Indragning av eurosedlar

Indragning av en typ eller serie av eurosedlar ska regleras genom beslut av ECB-rådet, som offentliggörs för allmän kännedom i *Europeiska unionens officiella tidning* och i andra medier. Ett sådant beslut ska minst omfatta följande uppgifter:

- Den typ eller serie av eurosedlar som ska tas ur omlopp.
- Inlösenperiodens längd.
- Det datum då typen eller serien av eurosedlar upphör att vara lagliga betalningsmedel.
- Behandlingen av eurosedlar som lämnas in efter det att indragningsperioden upphört eller de förlorat sin ställning som lagliga betalningsmedel.

Artikel 7

Ikraftträdande och upphävande

1. Beslut ECB/2003/4 ska upphöra att gälla.
2. Hänvisningar till beslut ECB/2003/4 ska gälla som hänvisningar till det här beslutet.
3. Detta beslut träder i kraft dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Utfärdat i Frankfurt am Main den 19 april 2013.

På ECB-rådets vägnar

Mario DRAGHI

ECB:s ordförande

BILAGA

JÄMFÖRELSETABELL

Beslut ECB/2003/4	Detta beslut
Artikel 1	Artikel 1
Artikel 2	Artikel 2
Artikel 3	Artikel 3
Artikel 4	Artikel 4
Artikel 5	Artikel 6
Artikel 6	Artikel 7